

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОГО НАВЧАННЯ ЛЕКСИКИ СТУДЕНТІВ-ПРАВНИКІВ ЗА ДОПОМОГОЮ CHATGPT

METHODOLOGICAL GUIDELINES FOR FACILITATING VOCABULARY SELF-STUDY AMONG LAW STUDENTS USING CHATGPT

У статті досліджується питання організації самостійного навчання лексики студентів-правників за допомогою ChatGPT. Актуальність дослідження обумовлена швидким впровадженням цифрових технологій в освітній процес, що відкриває нові можливості для індивідуалізації та підвищення ефективності навчання. Метою статті є розробка методичних рекомендацій для самостійного навчання лексики студентів-правників із використанням ChatGPT, а також аналіз переваг і обмежень цього інструменту.

У статті проаналізовано функціональні можливості ChatGPT для навчання англійської юридичної лексики, які забезпечують створення тематичних словників, генерування навчальних матеріалів, розробку лексичних вправ, переклад та пояснення термінів, а також надання миттєвого зворотного зв'язку. Розроблені методичні рекомендації охоплюють постановку цілей навчання, поділ процесу на етапи (ознайомлення, практикування, перевірка), використання різноманітних вправ та забезпечення академічної доброчесності. Наведено практичні приклади застосування ChatGPT для формування лексичних навичок, які демонструють здатність застосунку генерувати якісні навчальні матеріали та завдання.

Серед переваг ChatGPT виділено персоналізацію навчання, доступність, інтерактивність, економію часу викладачів та можливість моделювання реальних юридичних ситуацій. Разом з тим, зазначено низку недоліків інструменту, а саме обмеженість контексту, потенційні помилки в автоматично згенерованих матеріалах, ризик академічної недоброчесності, відсутність емоційної підтримки та проблеми з цифровою грамотністю. Для подолання цих недоліків пропонується інтегрувати ChatGPT у навчальний процес збалансовано, доповнюючи його традиційними методами навчання та забезпечуючи методичну підтримку з боку викладачів. Стаття має практичну цінність для викладачів вищих навчальних закладів, які прагнуть інтегрувати сучасні цифрові інструменти у навчальний процес, а також для студентів-правників, які бажають підвищити рівень володіння професійною англійською лексикою. Результати дослідження можуть бути використані для подальшого вдосконалення методик навчання іноземних мов у юридичній освіті.

Ключові слова: самостійне навчання, лексичні навички, англійська мова для спеціальних цілей, студенти-правники, методичні рекомендації, цифрові технології, ChatGPT.

The article investigates the organization of vocabulary self-study for law students using ChatGPT. The study's relevance stems from the rapid integration of digital technologies into the educational process, which offers new opportunities for personalized and more efficient learning. The aim of the article is to develop methodological guidelines for vocabulary self-study among law students using ChatGPT, as well as to analyze the benefits and limitations of this tool.

The article analyzes the functional capabilities of ChatGPT for learning English legal vocabulary, including creating thematic vocabulary, generating educational materials, developing lexical exercises, translating and explaining terms, and providing instant feedback. The proposed methodological guidelines encompass setting clear learning objectives, structuring the process into stages (introduction, practice, and control), utilizing diverse exercises, and ensuring academic integrity. Practical examples of ChatGPT's application in developing lexical skills demonstrate its ability to generate high-quality educational materials and tasks.

Among the key advantages of ChatGPT are its ability to personalize learning, ensure accessibility, foster interactivity, save time for instructors, and simulate real-world legal scenarios. However, the tool also has limitations, such as contextual constraints, potential inaccuracies in automatically generated content, risks of academic dishonesty, lack of emotional support, and challenges related to digital literacy. To address these limitations, the article suggests integrating ChatGPT into the educational process in a balanced manner, complementing it with traditional teaching methods and providing methodological support from instructors.

This study holds practical value for higher education instructors seeking to incorporate modern digital tools into their teaching practices and law students aiming to enhance their proficiency in Legal English vocabulary. The findings can be used further to refine foreign language teaching methodologies in legal education.

Key words: self-study, lexical skills, English for Specific Purposes (ESP), law students, methodological guidelines, digital technologies, ChatGPT.

УДК 378.147:811.111'276.6:004.8
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/79.2.42>

Заярна І.С.,

канд. пед. наук, доцент,
доцентка кафедри іноземних мов
Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Левченко З.А.,

викладачка кафедри іноземних мов
Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Ступенко М.Ю.,

викладачка кафедри іноземних мов
Навчально-наукового інституту права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Постановка проблеми. У сучасному освітньому середовищі швидке впровадження цифрових технологій радикально змінює підходи до навчання та самостійної роботи студентів. ChatGPT, як одна з провідних мовних моделей, відкриває нові можливості для навчання іноземних мов, зокрема лексики в контексті професійної діяльності.

Для студентів-правників володіння спеціалізованою лексикою англійської мови є важливою складовою професійної підготовки, оскільки це відкриває доступ до міжнародних правових ресурсів, сприяє участі в міжнародних конференціях та співпраці з іноземними колегами. Особливо актуальною є розробка методичних рекомендацій для організації їх самостійної роботи,

оскільки цей аспект навчання займає суттєву частину освітнього процесу. Так, у Навчально-науковому інституті права Київського національного університету імені Тараса Шевченка у межах курсу «Професійна іноземна мова (англійська)» для здобувачів освітнього рівня «Бакалавр» денної форми навчання самостійна робота студентів становить 212 годин із загального обсягу 420 годин [2]. Для здобувачів освітнього рівня «Магістр» у межах навчальної дисципліни «Правнича іноземна мова (англійська)» денної форми навчання самостійна робота складає 82 години із загального обсягу 120 годин [1]. Ці показники свідчать про необхідність ефективної організації самостійного навчання, оскільки воно відіграє ключову роль у засвоєнні матеріалу.

ChatGPT пропонує студентам можливість розширювати словниковий запас у правничій сфері в інтерактивний спосіб, використовуючи автоматизовані діалоги, контекстуалізацію слів та миттєвий зворотний зв'язок. Навчання студентів ефективно користуватися ChatGPT для організації їхньої самостійної роботи, зокрема у вивченні юридичної лексики, є важливим кроком до підвищення якості освіти.

Таким чином, розробка методичних рекомендацій для самостійного навчання лексики студентів-правників за допомогою ChatGPT є не лише актуальною, але й виправданою як з точки зору інтеграції інновацій у навчальний процес, так і з огляду на специфіку навчального навантаження студентів різних освітніх рівнів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У сучасних дослідженнях активно вивчається вплив ChatGPT на процес вивчення іноземних мов. Так, К.Ю. Юзефович та С.А. Волгіна у своєму дослідженні вивчають можливості ChatGPT з метою впровадження нових методів та підходів для навчання іноземної мови. Автори, зокрема, пропонують використання ChatGPT для розробки текстів для аудиторної та самостійної роботи студентів за бажаною тематикою, укладання завдань на розвиток навичок розуміння, узагальнення та порівняння отриманої інформації; упорядкування діалогів за зазначеними комунікативними ситуаціями у межах теми, яка вивчається; укладання лексики за зазначеною темою, тощо [3]. Заярна І.С., Жигадло О.Ю. та Дунаєвська О.В. у своїй науковій праці вивчають досвід викладачів англійської мови щодо використання ChatGPT у навчанні та оцінюванні. Результати опитування, проведеного серед викладачів англійської мови для спеціальних цілей, показали, що основними причинами стриманості у впровадженні ChatGPT у навчальний процес є відсутність чітких рекомендацій щодо його ефективного використання та академічна доброчесність [8, с. 186–187].

Важливий науковий інтерес для нашого дослідження становить стаття Заярної І.С., Клавдіч В.О.

та Юзефович К.А., присвячена ролі ChatGPT у вивченні іноземної мови серед студентів-правників. У статті представлений кількісний та якісний аналіз результатів опитування, проведеного серед студентів-правників України та Польщі. Результати показали, що ChatGPT головним чином використовується студентами для генерування текстів і перекладу [7, с. 34]. В цьому контексті можемо припустити, що розробка методичних рекомендацій щодо використання ChatGPT для самостійного навчання, зокрема, розвитку лексичних навичок, сприятиме ефективному використанню застосування студентами-правниками.

Схвальної думки щодо впровадження ChatGPT у процес вивчення іноземної мови дотримуються і зарубіжні дослідники. Так, зокрема, Kohnke та ін. стверджують, що цифрові інструменти, керовані штучним інтелектом, є частиною освітнього процесу, тому викладачі та студенти мають володіти високим рівнем цифрової компетентності, щоб максимально використовувати їхні можливості та успішно долати пов'язані з ними ризики та недоліки [4, с. 11]. Крім того, функціонал ChatGPT-4o здатний зробити його відмінним інструментом для надання персоналізованого зворотного зв'язку, створення інтерактивного навчального досвіду та покращення динаміки комунікації [6, с. 48].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Таким чином, сучасні дослідження підтверджують, що ChatGPT є перспективним інструментом для навчання іноземних мов, зокрема для розвитку лексичних навичок студентів-правників. Разом з тим, розробка методичних рекомендацій дозволить викладачам і студентам максимально ефективно використовувати можливості ChatGPT, долаючи виклики, пов'язані з його використанням, і сприятиме ефективному самостійному навчанню студентів-правників.

Мета статті. Розробити методичні рекомендації для самостійного навчання лексики студентів-правників із використанням ChatGPT, а також визначити його переваги та обмеження у цьому процесі. Мета статті передбачає виконання наступних завдань:

1. Описати функціональні можливості ChatGPT для навчання лексики.
2. Розробити методичні рекомендації для студентів-правників з використанням ChatGPT у процесі самостійного навчання лексики.
3. Проаналізувати переваги і недоліки використання ChatGPT як інструменту для навчання лексики.
4. Надати практичні приклади застосування ChatGPT у навчальному процесі для формування лексичних навичок.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розглянемо функціональні можливості ChatGPT для навчання англійської юридичної лексики. Аналіз

джерел, а також наш власний практичний досвід використання ChatGPT, дозволяє виокремити наступні ключові аспекти ефективного використання ChatGPT для розвитку лексичних навичок.

По-перше, створення тематичних словників та тематичного контенту. ChatGPT може генерувати списки юридичної лексики за конкретними темами (наприклад, кримінальне право, договірне право, права людини), які студенти можуть використовувати для запам'ятовування та практики. ChatGPT також може генерувати різноманітні навчальні матеріали, адаптовані до юридичної тематики, зокрема, тексти, що пояснюють ключові юридичні терміни; статті, договори, судові рішення чи приклади юридичних документів; тематичні сценарії для розв'язання правових кейсів.

Крім того, ChatGPT може бути використаний студентами для **розробки лексичних вправ**. Інструмент дозволяє створювати завдання для тренування юридичної лексики, зокрема, вправи на заповнення пропусків (gap-filling), завдання для побудови речень із ключовими термінами, вікторини або тестові завдання для перевірки розуміння термінів.

Інший важливий аспект використання ChatGPT для навчання лексики – це переклад і пояснення термінів. ChatGPT може перекладати юридичні терміни із англійської на українську чи іншу мову, а також надавати їх розгорнуте пояснення. Це особливо корисно для студентів, які вивчають іноземну юридичну термінологію. **Крім того, застосунок** допомагає зрозуміти, як використовувати юридичні терміни в різних контекстах. Наприклад, як слово «consideration» використовується у договірному праві.

Важливо, що інструмент може аналізувати рівень знань студента та пропонувати вправи чи завдання, адаптовані до його потреб, підвищуючи ефективність самостійного навчання.

Сприяє процесу навчання й інтерактивна підтримка. Так, ChatGPT може відповідати на запитання студентів у режимі реального часу, допомагаючи з'ясувати значення юридичних термінів чи концепцій, а також виправляти помилки в письмових роботах.

Таким чином, ChatGPT є потужним інструментом для навчання англійської юридичної лексики, що може значно підвищити ефективність самостійної роботи студентів. Однак його використання повинно бути доповнене чіткими методичними рекомендаціями для досягнення максимальної якості.

Сформулюємо методичні рекомендації для самостійного навчання лексики студентів правників за допомогою ChatGPT, проілюструємо їх прикладами, а також визначимо переваги і недоліки даного інструменту в контексті поставленого завдання.

1. Постановка цілей навчання. Перед початком роботи зі ChatGPT студентам слід визначити чіткі цілі. Наприклад, вивчення нових юридичних термінів, практику перекладу або написання юридичних текстів. Для цього, викладач може запропонувати студентам індивідуальні плани роботи, які включають тематику та обсяг лексики, що потрібно опанувати.

2. Варто поділити навчальний процес, спрямований на розвиток лексичних навичок, на три етапи: 1) ознайомлення з новими лексичними одиницями; 2) практикування нових лексичних одиниць; 3) перевірка рівня їх сформованості. Для цього слід використовувати різні види вправ та завдань.

Так, для ознайомлення з новою лексикою ефективними будуть наступні можливості ChatGPT: створення словників (попросити ChatGPT згенерувати списки ключових термінів із конкретної галузі права з визначеннями та прикладами використання); контекстуалізація лексики (практикувати нові терміни через приклади речень або діалоги, створені ChatGPT); використання синонімів і антонімів (попросити інструмент надати альтернативні юридичні терміни для розширення словникового запасу); використовувати ChatGPT для перекладу термінів із англійської мови на українську та навпаки. Ці запити варто робити на початковому етапі навчання лексики, що дозволить вивчити нові лексичні одиниці.

Для створення практичних завдань, націлених на розвиток лексичних навичок, слід використовувати ChatGPT для генерування завдань спрямованих на тренування юридичної лексики, зокрема, вправи на заповнення пропусків (gap-filling), завдання для побудови речень із ключовими термінами, тощо.

Для контролю рівня сформованості лексичних навичок будуть ефективними вікторини або тестові завдання, розбір ситуацій/кейсів.

Варто зазначити, що на кожному етапі студенти можуть отримувати від ChatGPT миттєвий зворотній зв'язок щодо своїх відповідей, перекладів або написаних текстів.

3. Важливим аспектом використання ChatGPT для самостійного навчання лексики студентів-правників є академічна доброчесність. Слід навчати студентів відповідально використовувати ChatGPT, зокрема уникати повного копіювання текстів, а натомість адаптувати матеріали під власні завдання.

Розглянемо декілька прикладів застосування ChatGPT для формування та розвитку лексичних навичок. Так, для ознайомлення з новими лексичними одиницями ми зробили наступний запит: *Make a list of 5 key terms related to the topic of Contract Law. Provide their definitions and translations into Ukrainian.*

Нижче наводимо відповідь ChatGPT [5]:

Here's a list of 5 key terms related to Contract Law, along with their definitions and translations into Ukrainian:

1. Offer

Definition: A proposal by one party to another intended to create a legally binding agreement upon acceptance.

Translation: Пропозиція

Example: An offer must be clear and specific to form the basis of a contract.

Ukrainian Example: Пропозиція повинна бути чіткою та конкретною, щоб стати основою договору.

2. Acceptance

Definition: An expression of agreement to the terms of an offer, which results in a binding contract.

Translation: Акцепт

Example: Acceptance can be communicated verbally, in writing, or through conduct.

Ukrainian Example: Акцепт може бути виражений усно, письмово або через поведінку.

3. Consideration

Definition: Something of value exchanged between the parties, which is required for a contract to be enforceable.

Translation: Винагорода / Взаємна вигода

Example: In many jurisdictions, a contract without consideration is not legally binding.

Ukrainian Example: У багатьох юрисдикціях договір без винагороди не є юридично зобов'язувальним.

4. Breach of Contract

Definition: The failure to perform a contractual obligation as agreed.

Translation: Порушення договору

Example: A breach of contract can result in legal remedies such as damages or specific performance.

Ukrainian Example: Порушення договору може призвести до правових наслідків, таких як відшкодування збитків або примусове виконання зобов'язань.

5. Remedies

Definition: The legal means available to a party to enforce a right or compensate for the breach of a contract.

Translation: Засоби правового захисту

Example: Common remedies include compensatory damages, restitution, and rescission.

Ukrainian Example: Поширені засоби правового захисту включають компенсаційні збитки, реституцію та анулювання.

Would you like to dive deeper into any of these terms or need additional ones?

Аналіз відповіді ChatGPT дозволяє зробити наступні висновки. По-перше, інструмент запропонував п'ять ключових термінів, без розуміння яких неможливо вивчати договірне право. По-друге,

окрім визначення та перекладу, застосунок запропонував приклад використання терміну у реченні та його український переклад. Більш того, в кінці відповіді, ChatGPT ставить запитання, яким заохочує до подальшої комунікації, націленої на глибше розуміння термінів.

Для розвитку лексичних одиниць, ми зробили наступний запит, що характерний другому етапу навчання лексики: *Make an exercise to practice these terms.* Відповідь ChatGPT [5]:

Exercise: Practice Key Terms in Contract Law

Part 1: Match the Terms with Their Definitions

Match each term (1–5) to the correct definition (A–E).

Offer

Acceptance

Consideration

Breach of Contract

Remedies

Definitions:

A. The failure to perform a contractual obligation as agreed.

B. A proposal by one party to another intended to create a legally binding agreement upon acceptance.

C. The legal means available to a party to enforce a right or compensate for a contractual violation.

D. An expression of agreement to the terms of an offer, resulting in a binding contract.

E. Something of value exchanged between the parties, which is necessary for a contract to be enforceable.

Part 2: Fill in the Blanks

Complete the sentences below using the appropriate term from the list: **Offer, Acceptance, Consideration, Breach of Contract, Remedies.**

1. If one party does not fulfill their obligations under a contract, it is considered a _____.

2. A valid contract requires an _____ of the terms by the other party.

3. The court may award damages as a form of _____ for the injured party.

4. An initial _____ must be clear and specific to form a contract.

5. In most jurisdictions, a contract is not enforceable without _____ from both parties.

Part 3: True or False

Read the statements below and indicate whether they are **True** or **False**.

1. An offer is legally binding as soon as it is made.

2. Consideration can be anything of value, including money, services, or goods.

3. Remedies for a breach of contract are only available if the breach was intentional.

4. Acceptance of an offer can be communicated verbally, in writing, or through conduct.

5. A contract can exist even if one party does not receive consideration.

Part 4: Short Answer

Answer the following questions in 1–2 sentences:

1. Why is consideration an essential element of a contract?
2. What are two common remedies for a breach of contract?
3. How can acceptance of an offer be communicated in practice?

Would you like an answer key or additional exercises? ☺

Проаналізуємо відповідь ChatGPT в контексті поставленого завдання. На наш запит, ми отримали чотири різні види вправ (Match the Terms with Their Definitions, Match the Terms with Their Definitions, Fill in the Blanks, True or False, Short Answer), які дозволяють якісно пропрацювати використання нових лексичних одиниць. Окрім того, застосунок запропонував надати ключі і додаткові вправи. Таким чином, студенти можуть отримати миттєвий зворотній зв'язок і за потреби таку кількість практики, яка буде необхідна кожному окремому студенту відповідно до його індивідуальних потреб і рівня знань.

Для завершального етапу розвитку лексичних одиниць – перевірки рівня їх сформованості, ми сформулювали наступне завдання для ChatGPT: *Please provide me with a task to check my understanding of the terms.*

Нижче наводимо отриману відповідь [5]:

Read the scenario below and answer the questions to test your understanding of the key terms: Offer, Acceptance, Consideration, Breach of Contract, Remedies.

Scenario:

Anna is a freelance graphic designer. She offers to create a logo for Ben's business for \$500. Ben agrees to the terms via email. Anna starts working on the logo but later discovers that Ben has hired another designer without informing her. Anna demands the \$500 as compensation for her time and effort, but Ben refuses to pay, claiming they never signed a formal contract.

Questions:

1. **Identify the Offer:**
2. What was Anna's offer to Ben? Was it specific and clear enough to form the basis of a contract?
3. **Analyze the Acceptance:**
4. Did Ben accept Anna's offer? How was the acceptance communicated?
5. **Consideration:**
6. What is the consideration in this scenario? Did both parties provide something of value?
7. **Determine the Breach of Contract:**
8. Did Ben breach the contract? If yes, how?
9. **Discuss Remedies:**
10. What remedies might Anna seek in this situation? Mention at least two possible legal actions she could pursue.

Feel free to answer these questions, and I can review them for you! ☺

Проаналізувавши відповідь ChatGPT, робимо наступні висновки. По-перше, вид запропонованого завдання, яке методично ефективно відповідає поставленому завданню, а саме перевірка рівня сформованості мовних навичок. Застосунок згенерував ситуацію спілкування у межах тематики договірної права і розробив п'ять запитань для перевірки розуміння лексичних одиниць. Крім того, ChatGPT запропонував миттєву перевірку і зворотній зв'язок, що сприяє ефективному самостійному навчанню лексики студентів-правників.

Таким чином, враховуючи все вище зазначене, визначимо переваги і недоліки використання ChatGPT в контексті самостійного навчання лексики студентів-правників. Переваги використання ChatGPT включають: персоналізація навчання (Студенти можуть отримувати індивідуальні завдання відповідно до свого рівня знань і потреб); доступність (Інструмент доступний цілодобово, що дозволяє організувати самостійне навчання в будь-який час); інтерактивність (ChatGPT створює навчальні матеріали, які заохочують активну участь студентів); економія часу викладачів (викладачі можуть зосередитися на складніших аспектах навчання, використовуючи ChatGPT як допоміжний інструмент для базових завдань); практика юридичних навичок (інструмент моделює реальні ситуації, що допомагає студентам закріпити лексичні знання у професійному контексті).

Разом з тим, варто також зазначити недоліки, які варто врахувати під час організації самостійного навчання лексики студентів-правників, а саме: обмеженість контексту (ChatGPT може інколи помилятися в точності термінів або не враховувати специфіку юридичного контексту); потенційні помилки (автоматично створені тексти можуть містити неточності, які потребують додаткової перевірки); ризик академічної недобросовісності (студенти можуть копіювати відповіді замість активного залучення до процесу навчання); відсутність людського фактору (інструмент не здатний забезпечити емоційну підтримку або врахувати культурні особливості, як це може зробити викладач); проблеми з цифровою грамотністю (не всі студенти й викладачі достатньо володіють цифровими навичками для ефективного використання ChatGPT).

Таким чином, ChatGPT є потужним інструментом для розвитку англійської юридичної лексики, що відкриває нові можливості для самостійного навчання студентів-правників. Проте його ефективність значною мірою залежить від методичної підтримки викладачів та здатності студентів використовувати цей інструмент відповідально. Важливо інтегрувати ChatGPT у навчальний процес збалансовано, доповнюючи його вказівками

від викладача і забезпечуючи академічну доброчесність.

Висновки. Самостійне навчання лексики студентів-правників за допомогою ChatGPT є перспективним напрямком у сучасній освіті, що відкриває нові можливості для індивідуалізації навчального процесу та підвищення його ефективності. Проведений аналіз функціональних можливостей ChatGPT, а також розроблені методичні рекомендації підтверджують, що цей інструмент може стати ефективним засобом для розвитку лексичних навичок студентів-правників. Проведене дослідження дозволяє сформулювати наступні висновки.

1. Функціональні можливості ChatGPT дозволяють ефективно використовувати його для створення тематичних словників, генерування навчальних матеріалів, розробки лексичних вправ, перекладу та пояснення термінів, а також надання миттєвого зворотного зв'язку. Це робить ChatGPT корисним інструментом для самостійного навчання, зокрема у вивченні юридичної лексики.

2. Методичні рекомендації щодо використання ChatGPT для самостійного навчання лексики студентів-правників охоплюють постановку чітких цілей навчання, поділ процесу на етапи (ознайомлення, практикування, перевірка), використання різноманітних вправ та завдань, а також забезпечення академічної доброчесності. Ці рекомендації сприяють систематизації самостійної роботи та підвищенню її результативності.

3. Переваги ChatGPT полягають у персоналізації навчання, доступності, інтерактивності, економії часу викладачів та можливості моделювання реальних юридичних ситуацій. Ці аспекти роблять інструмент ефективним для розвитку лексичних навичок у студентів-правників.

4. До недоліки ChatGPT варто віднести обмеженість контексту, потенційні помилки в автоматично згенерованих матеріалах, ризик академічної недоброчесності, відсутність емоційної підтримки та проблеми з цифровою грамотністю. Для подолання цих недоліків необхідна методична підтримка викладачів та відповідальне використання інструменту студентами.

5. Практичне застосування ChatGPT у навчальному процесі демонструє його здатність генерувати якісні навчальні матеріали, завдання та зворотний зв'язок, що сприяє активному засвоєнню юридичної лексики. Проте для досягнення максимальної ефективності важливо інтегрувати ChatGPT у навчальний процес збалансовано, доповнюючи його традиційними методами навчання.

Таким чином, ChatGPT є перспективним інструментом для самостійного навчання лексики студентів-правників, який може значно підвищити якість освіти за умови правильного методичного супроводу. Розроблені рекомендації дозволяють максимально ефективно використовувати можливості цього інструменту, долаючи його обмеження та забезпечуючи академічну доброчесність. Інтеграція ChatGPT у навчальний процес сприятиме формуванню високого рівня професійної мовної компетентності у майбутніх правників, що є важливим кроком у їхній професійній підготовці.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Правнича іноземна мова (англійська)» для ОР «Магістр», 2024–2025 н.р. Навчально-науковий інститут права, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. URL: <https://drive.google.com/file/d/1snS7awKoOcf9C-OahowCCh7XnRHTztIX/view>
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Професійна іноземна мова (англійська)» для ОР «Бакалавр», 2024–2025 н.р. Навчально-науковий інститут права, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. URL: <https://drive.google.com/file/d/1N-dGH4PXvdsae4s8MGy51VhSoXtHWc62/view>
3. Юзефович К., Волгіна С. Перспективи використання застосунку ChatGPT у викладанні іноземних мов. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 72, том 3, 2024. С. 330–336. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-3-51>
4. Kohnke L., Benjamin Luke Moorhouse B. L., Di Zou. ChatGPT for Language Teaching and Learning. RELC Journal. URL: https://www.researchgate.net/publication/369743021_ChatGPT_for_Language_Teaching_and_Learning
5. OpenAI. (2025). ChatGPT [Large language model]. <https://chatgpt.com>
6. Pang S., Nol E., and Heng K. ChatGPT-4o for English language teaching and learning: Features, applications, and future prospects. Cambodian Journal of Educational Research 2024, Vol. 4, No. 1, pp. 35–56. <https://doi.org/10.62037/cjer.2024.04.01.03>
7. Zaiarna I., Klavdich V., Yuzefovych K. Exploring the Role of ChatGPT in Foreign Language Acquisition among Law Students: a Survey-Based Analysis. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 5: Педагогічні науки: реалії та перспективи. Випуск 99. 2024. С. 31–36. URL: <https://chasopys.ps.npu.kiev.ua/archive/99/8.pdf>
8. Zaiarna, I., Zhyhadlo, O., & Dunaievskaya, O. (2024). ChatGPT in foreign language teaching and assessment: exploring EFL instructors' experience. Information Technologies and Learning Tools, 102(4), pp. 176–191. <https://doi.org/10.33407/itlt.v102i4.5716>